

AZƏRBAYCAN VETERANI

Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının orqanı

14 (109) 20 iyul 2018-ci il

İctimai-siyasi qəzet

Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gələn İtaliya Respublikasının Prezidenti Sercio Mattarellanın iyulun 18-də rəsmi qarşılama mərasimi olub

İtaliya Prezidenti Sercio Mattarellanın rəsmi qarşılama mərasimi olub

Hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalğalandığı meydanda İtaliya Prezidentinin şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev İtaliya Prezidenti Sercio Mattarellanı qarşıladı.

Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi İtaliya Prezidentinə raport verdi.

Prezident İlham Əliyev və Prezident Sercio Mattarella fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keç-

dilər.

İtaliya Prezidenti Azərbaycan əsgərlərini salamladı.

İtaliya Respublikasının və Azərbaycan Respublikasının dövlət himnləri səsləndi.

Azərbaycan Respublikasının dövlət və hökumət nümayəndələri Prezident Sercio Mattarellaya, İtaliya nümayəndə heyətinin üzvləri Prezident İlham Əliyevə təqdim olundu.

Fəxri qarovul dəstəsi hərbi marşın sədalari altında dövlət başçılarının qarşısından keçdi.

Azərbaycan və İtaliya prezidentləri rəsmi foto çəkdirdilər.

İyulun 18-də rəsmi qarşılama mərasimindən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin İtaliya Respublikasının Prezidenti Sercio Mattarella ilə təkbətək görüşü olub.

Görüşdə Azərbaycan ilə İtaliya

səfərinin əlaqələrimizin genişləndirilməsinə töhfə verəcəyinə əminlik ifadə olundu.

Söhbət zamanı ikitərəfli münasibətlər və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

İyulun 18-də təkbətək görüş başatandan sonra Azərbaycan

arasında ikitərəfli münasibətlərin siyasi, iqtisadi və digər istiqamətlərdə uğurla inkişaf etdiyi vurğulandı. İtaliya Prezidenti Sercio Mattarellanın Azərbaycana rəsmi

Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və İtaliya Respublikasının Prezidenti Sercio Mattarellanın nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə görüşü olub.

İlham Əliyev Brüsseldə Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 11-də Brüsseldə Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Donald Tusk ilə görüşüb.

Görüşdən sonra "Tərəfdaşlıq prioritetləri" sənədinin paraflanma mərasimi olub.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Donald Tuskun görüşü oldu.

Görüşdə Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında siyasi, iqtisadi, energetika, nəqliyyat və digər sahələrdə uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyi qeyd olundu. Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyində artan rolu və bu yaxınlarda rəsmi açılışı olan TANAP layihəsinin bu məsələdə böyük əhəmiyyəti vurğulandı. Eyni zamanda, Azərbaycanın yerləşdiyi regiondakı vəziyyət, regional təhlükəsizlik və çağırışlar haqqında da

fikir mübadiləsi aparıldı.

Görüşdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi müzakirə olundu. Prezident İlham Əliyev münaqişənin hazırkı vəziyyəti barədə məlumat verdi.

Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Donald Tusk Azərbaycanın dünyəvi və müasir cəmiyyət quruculuğu sahəsində müsbət təcrübəyə malik olduğunu qeyd etdi.

Söhbət zamanı Azərbaycanda insan haqları ilə bağlı vəziyyət, bu sahədə həyata keçiriləcək Azərbaycan-Avropa İttifaqı

əməkdaşlığı barədə məsələlər müzakirə olundu.

Prezident İlham Əliyev və Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Donald Tusk Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında bu gün paraflanacaq "Tərəfdaşlıq prioritetləri" sənədini yüksək qiymətləndirdilər, bu sənədin Azərbaycan-Avropa İttifaqı tərəfdaşlıq əlaqələrinin gələcək inkişafı üçün yeni imkanlar açacağını məmnuniyyətlə qeyd etdilər.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Donald Tuskun iştirakı ilə "Tərəfdaşlıq prioritetləri" sənədinin paraflanması mərasimi oldu.

Sənədi Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov və Avropa Komissiyasının vitse-prezidenti, xarici işlər və təhlükəsizlik siyasəti

üzrə ali nümayəndəsi Federika Moqerini parafladılar.

Sənədin birinci bəndində qeyd edildiyi kimi, əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsi məqsədilə qarşılıqlı maraq və birgə dəyərlərə əsaslanaraq Azərbaycan və Avropa İttifaqı tərəfindən birgə tərəfdaşlıq prioritetləri razılaşdırılıb. Eyni zamanda, birinci bənddə hər iki tərəfin ölkələrin ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi və suverenliyi ilə yanaşı, dövlətlərin beynəlxalq sərhədlərin toxunulmazlığına dəstəklənməsinə sadıqlığı ifadə olunur.

Tərəfdaşlıq və qarşılıqlı hörmətə əsaslanan sənəd, həmçinin Azərbaycanın öz iqtisadiyyatının şaxələndirilməsinə yönəlmiş siyasətini, ölkəmizdə iqtisadi islahatlar gündəliyinin dəstəklənməsi istiqamətində görülən işlərə Avropa İttifaqının mümkün töhfəsini qeyd edir.

Sənəddə Azərbaycanın əlverişli geostrateji mövqeyə malik olması, ölkəmizin Şərq-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat və enerji layihələrinin həyata keçirilməsinə verdiyi töhfə də Avropa İttifaqı tərəfindən vurğulanır. Eyni zamanda, "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinin tezliklə tam yekunlaşmasının və bunun nəticəsində Avropa bazarlarına təbii qazın çatdırılmasının əsas prioritetlər sırasında olduğu bildirilir.

Sənəddə Azərbaycanın mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafına verdiyi töhfənin əhəmiyyəti vurğulanır və bu sahədə Avropa İttifaqının Azərbaycanla əməkdaşlığa xüsusi marağı olduğu bildirilir. Eyni zamanda, paraflanmış sənəddə Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında vizaların ləğvi sahəsində dialoqun perspektivləri də əksini tapıb.

С эпохой наравне: Генерал-полковник Тофик Агагусейнов

«Очень горько и обидно за тех,
кто не дожид до великого дня Победы»
Тофик Агагусейнов

В условиях, когда страна находится на грани войны из-за бездумной, авантюрной армянской политики, невольно размышляешь о военной истории Азербайджана, его военных деятелях. Общеизвестен вклад Азербайджана в мировую культуру. Поэзия, музыка, искусство Азербайджана стали достоянием человечества. На переднем крае поисков истины находится наука Азербайджана. Но наш край известен и как родина выдающихся полководцев и борцов за социальную справедливость. Как тут не вспомнить Бабека, Кер оглы, Гачаг Наби.

После присоединения Северного Азербайджана к России генералами российской империи стали десятки азербайджанцев, в их числе выдающиеся Али Ага Шихлинский, Гусейн Хан Нахичеванский и Самедбек Мехмандаров. Генералы-азербайджанцы были и в турецкой армии, особенно яркие страницы в истории турецкой

городе Нуха (Шеки) Азербайджанской Республики в семье врача. В 1940 году поступил в Азербайджанский индустриальный институт. Однако Великая Отечественная война внесла свои коррективы. Осенью 1941 года в институт, где учился Тофик, пришел представитель военкомата — набирать желающих перевестись в Бакинское училище зенитной артиллерии. «Почти весь наш курс туда и записался, так для меня началась воинская служба», — вспоминает Тофик Якубович. С октября 1942 года до 1944 года Агагусейнов проходил службу в Архангельске в качестве командира зенитно-артиллерийского взвода, прикрывавшего портовые сооружения, места разгрузки транспортных конвоев союзников и другие объекты от налета авиации противника. В 1944 году его дивизион вошел в состав 1-го Белорусского фронта и Тофику Якубовичу довелось участвовать в Висло-

сам президента Азербайджана. Президент высоко ценил профессиональные и человеческие качества генерала, его дельные, конкретные предложения по военному строительству. По настоянию Гейдара Алиева 21 апреля 1997 года Тофик Агагусейнов был вновь призван на воен-

ную службу в Национальную армию Азербайджанской Республики и назначен на должность помощника Президента Азербайджанской Республики по военным вопросам. В этой должности он работал до 2002 года и внес весомый вклад в создание современной азербайджанской армии. Тофику Якубовичу сейчас 95 лет, он Председатель Организации ветеранов войны, труда и Вооруженных сил Азербайджанской Республики, находится неизменно в гуще политических, социальных событий. Его комментарии по актуальным вопросам времени часто звучат в средствах массовой информации. Он обращает внимание общественности на злободневные политические темы, его

армии оставили братья Сарыкеримли. В советское время сформировалась целая плеяда генералов-азербайджанцев, особенно прославились дважды герой Советского Союза, командир танковой дивизии генерал-майор Ази Асланов, генерал-лейтенант Гусейн Расулбеков и соруководитель советской космической программы, председатель Государственной комиссии по испытаниям космических кораблей в течении 25 лет генерал-лейтенант артиллерии Керим Керимов. Удивительно, все генералы-азербайджанцы, независимо от того в какой армии они служили, были любимцами солдат, отличались не только храбростью, верностью службе, но и впечатляющей эрудицией, основательными знаниями военной науки. Их высокие человеческие качества, нравственность внушало доверие и объединяло вокруг них людей. Представляется, что в данном случае проявлялся культурный архетип типичного азербайджанца — уравновешенность, доброжелательность, любознательность... Эстафету воинской славы взял у своих выдающихся предшественников и достойно пронес через всю жизнь Тофик Якубович Агагусейнов. Тофик Якубович единственный азербайджанец, ставший генерал-полковником Советской Армии. Родился генерал 1 февраля 1923 года в

Одерской и Берлинской операциях. Тяга к знаниям определила дальнейшую судьбу Агагусейнова, он в 1949 году стал слушателем Военной Академии имени Ф. Э. Дзержинского. По завершении учёбы, с 1954 года продолжил службу в разных регионах Советского Союза. В 1981 году приказом министра обороны СССР Тофик Агагусейнов стал представителем Главнокомандующего Объединёнными Вооружёнными Силами государств-участниц Варшавского договора при командующем ПВО Чехословацкой народной армии. В 1987 году, отслужив более 40 лет, генерал демобилизовался. Однако драматические события начала 90-х годов, повлекшие распад Советского Союза, нашествие армян на Карабах вернули генерала в строй. Он не мог созерцать вакханалию армянских захватчиков, и был убежден, что предотвратить разорение азербайджанских земель сможет только современная армия. В 1992 году генерал-полковник Тофик Агагусейнов стал внештатным советником по военным вопро-

особенно волнуют два вопроса: состояние решения карабахской проблемы и положение ветеранов в современном азербайджанском обществе. Ветераны — люди, умудренные опытом, пережившие разные проявления жизни, их мнение, оценки поэтому почти всегда безошибочны. И они единодушны в оценке своего Председателя: Тофик Якубович Агагусейнов не только высокообразованный, интеллигентный, профессиональный военный, но и гуманист до мозга костей. Словом, славный продолжатель дела выдающихся азербайджанских генералов, оставивших неизгладимый след в истории...

Джалил Халилов,
полковник,
доктор философии по политическим наукам

Cəlil Xəlilov: Heç bir qüvvə zamanın sınaqlarından çıxmış Azərbaycan xalqının birliyini sarsıda bilməz

Bu gün Azərbaycan Respublikası demokratik dəyərlərə əsaslanan inkişaf yolu ilə gələcəyə doğru inamla addımlayır. Azərbaycanın dini və milli tolerantlıq sahəsində həyata keçirdiyi siyasət xalqımızın tarixi ənənələrinə əsaslanmaqla, digər dövlətlərə nümunə olacaq səviyyədədir. Sağlam cəmiyyətin, güclü dövlətin təməli kimi şəxsiyyətyönlü siyasəti özünün başlıca hədəfi elan edən Azərbaycan dövləti hər bir vətəndaşına yüksək dəyər verir. Əlbəttə, müharibələrin, terror aktlarının, təlatüm və çaxnaşmaların tüğyan etdiyi müasir dövrdə insani dəyərlərə əsaslanan siyasətin ardıcıl şəkildə, dönmədən həyata keçirilməsi böyük qüvvə və ən başlıcası siyasi iradə tələb edir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikri iyulun 10-da Gəncədə törədilən iğtişaşlarla bağlı şərhində Respublika Veteranlar Təşkilatının sədr müavini, ehtiyatda olan polkovnik Cəlil Xəlilov deyib.

C.Xəlilov bildirib ki, Azərbaycanın uğurları uzun illər boyu müxtəlif dini-siyasi ideologiyaların basqısı altında olan xalqlara ümid verir, onları elmə,

təhsilə, mədəniyyətə, innovativ inkişafa, tərəqqiyə səsləyir. Bu gün Azərbaycanın dünyəviliyə, insani dəyərlərə, humanizmə əsaslanan siyasi kursu inamla davam etdirilir. Bütün bunlar başda ölkə rəhbərliyinin və hər bir azərbaycanlının yorulmaz əməyinin nəticəsidir. Ölkədə sabitliyin, əmin-amanlığın qorunub saxlanılmasında bu siyasətin əvəzsiz rolu var. Əlbəttə, bu sahədə ölkənin güc strukturlarının səmərəli fəaliyyəti də xüsusən qeyd edilməlidir. Milli təhlükəsizliyin əsas komponenti olan daxili təhlükəsizliyin etibarlı təmin edilməsində hüquq mühafizə orqanları, o cümlədən Azərbaycan polisi bütün lazımı tədbirləri görür. Vətənə, xalqa sədaqəti ilə fərqlənən Azərbaycan polisi Gəncədə baş verən iğtişaşların qarşısının alınmasında bunu bir daha göstərdi. Hamılıqla bir daha şahidi olduq ki, daxili sabitliyin və rifahın təmin edilməsində Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşlarının xidməti əvəzsizdir. Vəzifə borcuna sadıq qalan polislərimiz konstitution dövlət quruluşunun dəyişdirilməsinə yönəlmiş cəhdlərin qarşısını öz canları bahasına qətiyyətlə aldılar.

“Təəssüf ki, ölkəmizin inkişafını istəməyən müəyyən qüvvələrin Azərbaycanda çirkin niyyətlərinin təmin olunmasına xidmət edən bu cəhdlərə bəzi daxili qüvvələr də cəlb olunublar. Ölkənin dünyəvi, demokratik konstitution dövlət quruluşunu dəyişməyə, dövlət idarəçiliyi modelini sarsıtmağa yönəlmiş belə cəhdlərlə Azərbaycan müstəqilliyin bərpasının ilk illərində də qarşılaşmışdı. Ancaq xalqımızın iradəsi, mərdliyi, eləcə də, ulu öndər Heydər Əliyevin yürütdüyü düzgün, uzaqgörən və qətiyyətli siyasət sayəsində bu cəhdlərin hamısı uğursuzluqla nəticələndi. Həmin qüvvələrə həmişə eyni tale gözləyir. Çünki Azərbaycan indi əvvəlki illərlə müqayisə olunmayacaq dərəcədə güclü və inkişaf etmiş dövlətdir və heç bir qüvvə ölkəmizi inkişaf yolundan döndərə bilməz”, - deyə ehtiyatda olan polkovnik vurğulayıb.

Respublika Veteranlar Təşkilatının sədr müavini bildirib ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100 illiyinin yüksək səviyyədə qeyd edilməsi, ordumuzun möhtəşəm hərbi paradı bizi istəmə-

yən bəzi məkrli qüvvələrdə qısqanclıq və paxıllıq hissini artırır. Bütün bunlar din pərdəsi arxasında gizlənən və dindən öz məqsədləri üçün istifadə edən simasız və mənfəət güdən qüvvələrin riyakar fəaliyyətindən başqa bir şey deyil.

“Veteranlar xalqımızı cəmiyyətdə nifaq yaradacaq fəaliyyətlərə qarşı olmağa, dözümlülük nümayiş etdirməyə səsləyir, hər zaman olduğu kimi, bu hadisələrin səbəbkarlarının tezliklə layiq olduqları cəzaları alacaqlarına inanırlar. Azərbaycan Ordusu, polisi və digər güc strukturları sabitliyin təmin edilməsinin qarantıdır. Azərbaycanın dünyəvi və modern dövlət quruluşu radikalizmin, terrorizmin dövlət ideologiyasına çevrildiyi, din pərdəsi altında insanların azad yaşamaq haqlarının əlindən alındığı, feodalizm qaranlığının hökm sürdüyü, insan həyatının və hüquqlarının dəyər verilmədiyi ölkələrin vətəndaşları üçün işığın, inkişafın, azadlığın ünvanıdır. Heç bir qüvvə zamanın sınaqlarından çıxmış Azərbaycan xalqının birliyini sarsıda bilməz”, - deyə C.Xəlilov vurğulayıb.

Ağsulu veteran Camaləddin Zeynalov: Biz xalq-iqtidar birliyinə yönələn hər bir təxribata qarşılıq

Biz veteranlar ölkəmizin sosial-iqtisadi sahədəki sürətli inkişafına, sabitliyə, xalq-iqtidar birliyinə yönələn hər bir təxribata qarşılıq və bu təxribatı törədənləri qətiyyətlə pisləyirik.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikri Ağsu Rayon Veteranlar Təşkilatının sədri Camaləddin Zeynalov iyulun 10-da Gəncədə törədilən iğtişaşla bağlı müxbirimizə verdiyi müsahibəsində səsləndirib.

Veteran qeyd edib ki, 150-200 nəfərlik təxribatçı qrupun qanunsuz hərəkəti, asayiş keşikçilərinə qarşı küt alətlərdən istifadə etməklə törətdiyi zorakılıq Azərbaycanı gözü götürməyən xarici qüvvələrin təhriki ilə törədilib. C.Zeynalov deyib: “Lakin bu qüvvələr unudur ki, Azərbaycan nə İraqdır, nə Suriya. Burada sabitlik xalq-iqtidar birliyinin nümunəsidir və heç bir qüvvə bu birliyi sarsıda bilməz”.

Bu gün dünya əhəmiyyətli, irihəcmli layihələrin reallaşdırıldığı, beynəlxalq aləmdə böyük nüfuz qazanan ölkəmizdə həyata keçirilən islahatlardan, qazanılan dinamik inkişafdan danışan veteran deyib: “Bu gün Azərbaycanın hər yerində yay qayğıları yaşanır. Əsas ərzağımız olan taxıl biçilir. Pambıq tarlaları becərilir. Meyvə, bostan-tərəvəz məhsulları tədarük olunur. Bazarlarda məhsul bolluğundan qiymətlər xeyli aşağı düşüb. Belə bir vaxtda təxribat törətmək, insanların əlini işdən soyutmağa cəhd göstərmək, əslində, bağışlanılmaz bir hərəkətdir”.

Azərbaycan polisi həmişə dövlətçiliyin keşiyindədir

Hüquq-mühafizə sistemi müstəqil dövlətin ən mühüm təsisatlarından biridir. Dövlətin mühafizəsi, vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının təminatı, hüquqi cəmiyyət quruculuğu məsələləri bu sistemin inkişafı ilə birbaşa bağlıdır. Dövlət yalnız mükəmməl hüquqa əsaslananda güclü olur. Tarixən mövcud olan klassik cəmiyyətlərdən tutmuş müasir demokratik cəmiyyətlərə qədər olan bütün dövrlərdə mövcud dəyərlər həmişə həmin dövrə müvafiq olan hüquqla tənzimlənib. Hüquq-mühafizə sistemində polisin rolu isə həmişə xüsusi əhəmiyyət kəsb edib.

Azərbaycanın inkişaf səviyyəsindən, güclənməsindən narahat olan antimilliy qüvvələr təxribatlar törətməyə, insanlar arasında hakimiyyətə qarşı inamsızlıq yaratmağa, dövlətçiliyin əsaslarını sarsıtmağa çalışırlar. 3 iyul Gəncədə baş vermiş hadisə də bu niyyətlə törədilib. Daha sonra şəhərdə ictimai asayişin və sabitliyin qorunması məqsədilə dövlətimiz tərəfindən həyata keçirilən mühüm tədbirlər nəticəsində təxribatçıların niyyəti hakimiyyətlə xalqın birliyi sayəsində puç oldu və inanırıq ki, bu kimi əməllər müdrik xalqımızın öz Prezidentinin yanında olduğu müddətdə daim iflasa uğrayacaq.

10 iyul hadisələri görülən dövlət tədbirlərinin davamı idi. Hadisələr təsadüfən baş vermədiyi kimi, onu törədənlərin kimliyi də maraqlıdır. Azərbaycan sürətlə inkişaf edir, dövlətimizin regionda lider ölkəyə çevrilib imkanlarımızın genişlənməsi ilə düşmənlərimiz daha da fəallaşır. Təəssüf ki, düşmən yenə içimizdəki dini radikalizmə yuvarlanmışların xidmətindən məharətlə bəhrələnir. İctimai asayişə pozan bir qrup cinayətkar üsurlər öz cinayətkar əməllərini davam etdirməsi nəticəsində ictimai asayişin bərpası, sabitliyin bərqərar olunmasına şəxsən

nəzarət edən, öz xalqından belə bir qəddarlığı gözləməyən, özlərinin nümunəvi xidməti, əhali ilə rəftarı ilə fərqlənən, xidmət etdikləri bölgədə vətəndaşlar arasında xüsusi hörmət və nüfuza malik olan Polis rəhbərliyi - polis polkovniki İlqar Balakışiyev və polis polkovnik-leytenantı Səməd Abbasov həmin çirkin niyyətli terrorçucinayətkar qrupun qəfil silahlı basqısına məruz qalmış və öldürülmüşlər. Öz Vətəninə, doğma xalqına ən yüksək sədaqət və məhəbbətin nəticəsində şəhid olan məsləkdaşlarımız yüksək rütbəli iki polis zabitinin şəhid olması Azərbaycan dövlətçiliyinə qarşı törədilmiş böyük təxribatdır. Polis humanist ruhda tərbiyə almış dövlətin silahlı qurumlarından biridir. O, hər bir cinayətkar vətəndaşın da şəxsinə insan görməyə çalışır, onun amalı məhvinə deyil, insanı tərbiyə etməyə, yenidən aйлəsinə, cəmiyyətə qaytarmaqdır. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev demişdir: Polis, Daxili İşlər Nazirliyi Azərbaycan dövlətinin əsas dayaqlarından, sütunlarından biridir.”

Biz Masallı ağsaqqalları, ziyalıları və bütün dərəcədə olan veteranlar Gəncə hadisələri zamanı törədilmiş əməlləri ağır cinayət hesab edirik, həmvətənlərimizi təxribatçı çağırışlara uymamağa çağırırıq və sapı özümüzə olan xarici havadarlara səslənərək demək istəyirik ki, Vətənin mənafeyini öz şəxsi mənafeyindən aşağı tutanlar-ömlərinin sonunadək həm özlərini, həm də ən yaxınlarını vətənsizliyə düşürmüş olurlar. Bu isə ən böyük faciə və dərdidir!

Şəhid polislərimizə Allahdan rəhmət, ailələrinə isə səbir diləyirik.

Vətən sağ olsun!..

Məmmədəğa Şiriyev,
Masallı Rayon
Veteranlar Təşkilatının sədri

Настоящий полковник

О жизни настоящего полковника Джалила Халилова

Я счел своим долгом написать очерк об уникальном человеке, полковника, заместителя председателя Организации ветеранов войны, труда и Вооруженных сил Азербайджанской Республики, ученом, доценте Академии Государственного Управления, докторе философии по политическим наукам Джалиле Маликовиче Халилове. Много лет я восхищаюсь его высокой культурой и активной многогранной деятельностью.

В мирской суете мы не уделяем должного внимания ближайшему окружению, не оцениваем по достоинству людей, которые живут, работают рядом с нами, с которыми по умолчанию решаем текущие вопросы и, в лучшем случае, говорим о погоде... Между тем, каждый индивид, окружающий нас, интересен, по своему одарен и талантлив. Мы, не обращая внимание на другого человека, по существу, обедняем себя, остаемся в неведение о многих сторонах действительности. Реальную картину эпохи можно создать, обратившись к «портрету» отдельных людей, анализируя их жизнедеятельность.

Меня всегда радует общение с Джалилем Маликовичем. Этот ответственный, образованный человек прошел славный боевой и трудовой путь. Природа его одарила аналитическим умом, доброжелательностью, высокими нравственными качествами. Его чуткое отношение к людям, старание понять заботы и проблемы другого не просто восхищают, но и создают гармоничную, дружескую ауру. Джалил удивительно любознателен, его солидная эрудиция — результат неуемного стремления к знаниям. История, геополитика, культурология его хобби. А в вопросах безопасности он профессионал — автор целого ряда научных работ и учебников для высших учебных заведений. В его трудах сделан добротный сравнительный анализ систем национальной безопасности многих ведущих стран. На этой основе, учитывая особенности Азербайджана, он предлагает инновационные пути совершенствования системы безопасности Республики.

Джалил считает, что для обеспечения национальной безопасности, прежде всего, необходимы: социальная стабильность, этническое и конфессиональное согласие, развитие национальной экономики, повышение качества работы органов государственной власти, наличие действенных механизмов их взаимодействия с гражданским обществом. Особого внимания при этом требуют вопросы соблюдения права на жизнь, труд, жилье, здоровье, доступное образование и культурное развитие. В целом он приходит к выводу, что для реализации этих высоких целей приоритетное значение имеет борьба с коррупцией в различных ветвях власти,

повышение эффективности государственного управления. Джалил, несомненно, прав, считая коррупцию главным злом для государственного управления, социального и экономического благополучия людей.

Если человек талантлив, то он, как говорится, талантлив во всем. Джалил замечательный публицист, прекрасно владеет пером, пишет на русском языке, как на родном. Недавно мы обсуждали с ним феномен патриотизма. Перебирали разные точки зрения, его возмутил взгляд одного из современных российских «либе-

ралов». Автор писал, что прав шотландский писатель 18 столетия Джеймс Босуэлл «патриотизм — последнее прибежище негодяя». Джалил несколько дней знакомился с трудами Босуэлла, все выяснил и позвонил мне. В его голосе чувствовалось радостное облегчение. Он сказал, — знаешь, эта фраза вырвана из контекста. Босуэлл имел в виду британцев, которые, совершив преступления и дабы избежать тюремного заключения, использовали ореол «патриотизма», чтобы получить помилование и отправляться «вместо виселицы» служить в британские колонии.

Джалил написал блестящую статью о патриотизме, которая была опубликована в газете «Бакинский рабочий» и вот уже почти год анонс этой статьи остается на первой странице газеты. Это является показателем высокой оценки данной статьи. Примечательно, что эпиграфом к статье он привел слова национального лидера Гейдара Алиева: «Если нет чувства патриотизма, то человек лишен духовности» и великого английского поэта Джорджа Байрона: «Тот, кто не любит свою страну, ничего любить не может».

Осмысление вопросов патриотизма Джалилем продолжается. Он обосновал понятие «культура патриотизма», статья под названием «Патриотизм — это культура» включена в книгу: «Диалог культур — вызовы современной эпохи», которая выходит в свет в Москве при поддержке Фонда имени Гейдара Алиева.

Патриотизм — оборотная сторона исторической памяти народа. Если удастся теми или иными средствами целенаправленно затушевать эту память, то можно как угодно переписать историю, манипулировать общественным сознанием, формировать поколения, которые смиряются с искаженными геополитическими трансформациями. В этой связи неизменно следует учесть возможную внешнюю диверсию против устоявшихся канонов азербайджанского патриотизма. Подмывание истоков патриотизма, справедливо считает Джалил, — опасная, изощренная работа, разрушающая со временем основы государства. Часто это делается руками недовольных властью

Азербайджана. В своих публикациях он подчеркивает, что главный показатель действенности любого государства — это его способность обеспечить неуязвимость территории страны, безопасность населения от внешних угроз. Это сложная задача, зависящая от множества факторов. Но очевидно, что предпосылкой для ее решения является наличие высокоорганизованных пограничных войск и профессионалов, посвятивших свою жизнь служению в этих войсках.

В очерке, посвященном генералу Мустафе Насирову, Джалил так характеризует пограничника. «Пограничник — необычный военный, его служба проходит на периферии страны, на линии государственной границы. А это горы и леса, степи и пустыни, долины рек и морские берега. Суровую, рискованную во многих отношениях службу на границе могут выдержать только ответственные, высоконравственные люди, подлинные патриоты. Даже не длительную службу солдата на границе можно считать подвигом. И бесценным является подвиг тех, кто посвятил службе на границе всю свою жизнь».

Джалил всегда находится на гребне политических, социальных событий. Его выступления, комментарии по актуальным вопросам времени неизменно звучат в средствах массовой информации. Он обращает внимание общественности на актуальные темы: попыткам пересмотра итогов Второй Мировой войны, состоянию решения карабахской проблемы, положению ветеранов в современном обществе, отражению в содержании образования военно-патриотических тем, вопросам диверсификации азербайджанской экономики, связям с диаспорой.

Когда в Москве решили закрыть Всероссийский Азербайджанский Конгресс (ВАК), Джалил писал, что в Азербайджане бережно относятся к русскому языку, русской культуре, историческим связям с Россией, поэтому считаю «правовой» шаг Верховного суда Российской Федерации политической провокацией, спровоцированной проармянскими кругами для подрыва дружеских, партнерских отношений между Азербайджаном и Россией, для отчуждения народов наших стран.

внутренних врагов, так называемой «пятой колонны». Обычно это политические группировки, противодействующие национальным интересам, политике государства. История изобилует примерами разрушительной деятельности «пятой колонны». Достаточно напомнить уничтожение Советского Союза. Идеологи перестройки начали именно с дискредитации советского патриотизма, вели систематическую уничтожительную идеологическую работу по отношению ко всему святому, чем гордились советские люди.

В 1982 году он окончил Высшее Симферопольское военно-политическое училище. Был направлен служить в исключительно опасную зону — таджикоафганской границе СССР. Здесь, видя частое бандитское нападение «душменов», их жестокость он осознал подлинную ценность жизни.

Удивительно, но в этих экстремальных условиях Джалил находил время для учебы, и в 1990 году заочно окончил юридический факультет Таджикского государственного университета и защитил диссертацию по теме «Национальное сознание и национальная безопасность» в Академии Государственного Управления при Президенте Азербайджанской Республики, и стал доктором философии по политической науке.

После распада СССР Джалил принял активное участие в создании пограничных войск

Заслуживают внимания его мысли о том, что армянские захватчики сейчас пытаются сочетать военную агрессию, аннексию исконных азербайджанских земель с присвоением нематериальных ценностей или превратной трактовкой их исторического смысла.

Известно, что, считая себя «древней нацией» армяне без угрызения совести, вопреки известным историческим фактам, представляются аборигенами Закавказья и приписывают себе как материальные, так и нематериальные культурные ценности.

В работах Джалиля показана история переселения армян во времена Российской империи с нынешних территорий Ирана, Сирии и Турции в Закавказье, и, прежде всего, на земли азербайджанских ханств. Он подчеркивает, что одним из непредвиденных последствий этой управляемой царской Россией миграции стало не только постепенное вытеснение местного населения, но и уничтожение или присвоение его культурного наследия.

Джалил придерживается в своей деятельности философий мультикультурализма и «азербайджанизма», завещанных Гейдаром Алиевым. И не случайно ветеранская организация Азербайджана поддерживает активные связи с русской, украинской, белорусской общинами республики, сотрудничает с посольствами стран СНГ.

Его волнует неполноценная оценка вклада Азербайджана в победу над фашистской Германией. Действительно, тогда на фронт из Азербайджана ушли 700 тысяч человек, половина из которых героически погибла на полях сражений. За подвиги, совершенные в годы Великой Отечественной войны, 124 представителей Азербайджана удостоены высокого звания Героя

Советского Союза. Более того, в те тяжелые для страны времена именно Азербайджан являлся главным поставщиком нефти и нефтепродуктов на фронт. Республика производила 80% топлива страны. В Баку выпускались более 123 видов вооружений и боеприпасов. Так что, не случайно в Азербайджане высоко чтят память о великом подвиге советского народа.

Для Джалиля забота о ветеранах войны, их социальная защита – святое дело. По его инициативе в рамках общественного движения «Помоги ветерану» в Азербайджане под опеку практически взят каждый фронтовик. Стала доброй традицией участие ветеранов в торжественных проводах молодежи в вооруженные силы Азербайджанской Республики, проведение с участием ветеранов уроков мужества, литературных, музыкальных конкурсов.

Особо хочу отметить международную деятельность Джалила. Его многочисленные выступления в Москве, Париже, Белграде на заседаниях различных ветеранских организаций неизменно вызывает интерес и поддержку участников. В своих выступле-

ниях он показывает, что благодаря беспрецедентному развитию экономики Азербайджана в последнее десятилетие удалось не только остановить падение уровня и качества жизни населения, но и обеспечить их рост. Государственная политика по развитию гражданского общества, правового государства сделали безосновательными различные сепаратистские движения. Обороноспособность страны усилилась благодаря должному вниманию к армии, ее организации, обеспеченностью современными видами вооружений. Это устранило угрозу внешней экспансии. На основе национальных интересов определены адекватные позиции в международной политике и отношениях с другими странами, что значительно приумножило международный авторитет страны.

Вместе с тем в этих выступлениях он обязательно затрагивает вопросы оккупации азербайджанских земель Арменией, говорит о Ходжалинском геноциде, о положении беженцев, о рецидивах фашизма в некоторых странах. Предлагает участникам конференций подумать: почему происходит рецидив фашизма в мире

и как пресечь это страшное зло.

По инициативе Джалиля азербайджанские ветераны Второй мировой войны обращались к Папе Римскому Франциску. В этом обращении, вызвавший международный резонанс, говорилось: «В условиях, когда Азербайджан и Ватикан демонстрируют миру наглядный пример сотрудничества во имя диалога между цивилизациями и религиями, в соседней с нами Армении ведется пропаганда фашистских идей на государственном уровне. С болью в сердце мы хотим обратить Ваше внимание на то, как Армения использует все ресурсы для отбеливания приключенных Гитлера и Гимmlера, глав армянского карательного легиона СС Драстамата Канаяна и Гарегина Тер-Арутюняна, известных как генералы Дро и Нжде... На совести этих «национальных героев» Армении десятки тысяч жизней в Украине и Польше, преступления против евреев и других «неудобных» для нацистской идеологии, массовые убийства в гитлеровских концлагерях... Это ли не надругательство над памятью погибших?! Это ли не циничное глумление над жертвами фашизма?!»

В этом очерке я попытался осветить лишь некоторые грани масштабной теоретической и практической работы Джалиля Маликовича Халилова. Остались в тени его насыщенная повседневная, текучая работа, направленная на повышение эффективности самого гуманного учреждения: организации ветеранов войны, труда и Вооруженных сил Азербайджанской Республики.

Владимира Тимошенко,
генерал-майор, депутат ряда
созывов Милли Меджлиса
Азербайджана

Ағсаққал-тәләбкар ветеран

Ömür insana bəzən bir an, bəzən də uzun bir yol kimi gəlir. İlləri boşuna xərcləyənlər ömrün nə olduğunu demək olar ki, fərqinə varmırlar. Lakin çox insanlar da var ki, ömür yolu, yaşam, tale onlar üçün Tanrı ucalığı qədər vacibdir. Belə insanlar həyatın ən çətin məqamlarında da sabaha inamlarını itirmirlər. Heç şübhəsiz, polkovnik-leytenant, ömrünün 75-ci yayını arxada qoyan Adil Babaşov da belələrindəndir.

Adil Babaşov əməksevər, zəhmətə bağlı insandır. Zəhmətsevərliyi ona Dövlət mükafatı gətirib. Bacarıqlı, çalışqan, yüksək ixtisaslı mütəxəssis kimi həmişə diqqət mərkəzində olub. Ömrünün 32 ilini dövlətin ordu və sərhəd-təhlükəsizlik işinə həsr edib. Xidmət müddətini başa vurduqdan sonra təqaüdə çıxan A.Babaşov 1995-ci ildən Azərbaycan Respublikası Veteranlar Təşkilatında baş mütəxəssis vəzifəsini icra edir. Çalışdığı illər ərzində bir neçə döş nişanı, təşəkkürnamə və medalla təltif olunub.

03.07.2018-ci ildə Respublika veteranlar Təşkilatının baş mütəxəssisi Babaşov Adil Bəyqişi oğlunun anadan olmasının 75 illiyi münasibəti ilə 03.07.2018-ci ildə Azərbaycan Respublikası Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin rəhbərliyi, eləcə də Təhlükəsizlik orqanları veteranlar Birliyinin rəhbərliyi yubilyarı təbrik edərək hədiyyə, təşəkkürnamə, pul mükafatı ver-

mişlər. Onun veteran hərəkətindəki əməyi də yüksəkdir. O, 1988-ci ildən Silahlı Qüvvələrin veteranıdır. Hazırda da ictimai işlərdə fəal iştirak edir. İki oğul, üç qız atası olan A.Babaşov gənclərin vətən-

pərvərlik ruhunda tərbiyə edilməsində gərgin əmək sərf edir, tövsiyələrini əsirgəmir. O, mənimlə də yol yoldaşı olub. Birlikdə rayon veteranlarının konfransında iştirak etmişik. Onun üçün vətən, torpaq, dövlət və dövlətçilik qədər yüksək və ali hiss yoxdur.

A.Babaşov çalışqan, zəhmətkeş insanları sevir, onlara xüsusi diqqət ayırır. O, həmçinin veteranlar adına yüksək qiymət verir. O, iştirak etdiyi görüşlərdə vurğulayır ki, veteran cəmiyyətin ağsaqqalı olmalıdır, onun işində veteran adına layiq bütün yüksək kriteriyalar özünü göstərməlidir. Şərəf və ləyaqət hissi veteranın başlıca amalı hesab olunmalıdır.

Bəli, əməyi sevən, zəhmətə könül verən və bununla da dövlət və dövlətçilik üçün yüksək amallar uğrunda mübarizə aparanlar həyatın cövhərləri sayılırlar.

Qeyd etmək lazımdır ki, yubiley münasibətilə Respublika Veteranlar Təşkilatında keçirilən tədbirdə təşkilatın sədri general-polkovnik

Tofiq Ağahüseynov yubilyarı, "General Əliağa Şıxlinski" medalı və pul mükafatı ilə mükafatlandırılmışdır.

Biz veteranlar da həmkarımız Adil Babaşovu 75 illik yubileyi münasibətilə təbrik edirik, ona can sağlığı, ailə səadəti və işlərində müəffəqiyyətlər arzulayırıq.

Adil Haqverdiyev,
polkovnik,
Respublika Veteranlar
Təşkilatının şöbə müdiri

“Sən qorxaqsan, sən köləsən, çünki sən ermənisedən”

A.S.Puşkin

Rəsmi məlumatlarda Ermənistanın ərazisi 29,800 kv.km, əhalisi 3,26 milyon nəfər göstərilə də hazırda orada əhalinin yarısından da az əhali qalmışdır.

Ermənilər kimdir, onların mənşəyi haradan başlanır, ilkin məskənləri olubmu və əgər olubsa haradır sualına XIX əsrin sonu və XX əsrin əvvəllərində Qafqazda yaşamış tanınmış rus jurnalisti və tarixçisi Vasili Lvoviç Veliçko özünün “Qafqaz-rus işi və tayfalararası məsələlər” əsərində dəqiq cavab verərək yazmışdır ki, onların əsas mənşəyi az aydınlaşdırılıb. Tarix onların Babilistan əsarəti dövründə və Yerusəlimin dağıdılmasından sonra yəhudilərin böyük bir kütləsi ilə qarışdığını sübut edir. Antropoloji baxımdan onların əksəriyyəti olduqca brakikefaldır, yəni başlarının eni uzunundan artıqdır, qısabaşlıdır. Bu cəhətdən dağ yəhudilərinə və sipokildanilərə (assuriyalılara) daha çox oxşayırlar.

İngilis alimi Bertin onları Fələstin dövrünə qədərki yəhudilərlə eyni tip adamlar hesab edir.

Professor D.N.Aniçin göstərmişdir ki, ermənilər arı tayfası yox, ariləşmiş (dilə görə) tayfadır. Ancaq bununla yanaşı özlərini erməni hesab edənlərin heç də hamısı əsl erməni tayfasına məxsus deyil. Bu fikri erməni jurnalı olan “Murc” özü də təsdiq etmişdir.

Belə ki, “Murc” ermənilərin başqa xalqları assimilyasiya etmək bacarığından danışıraq 90-cı illərin axırlarında assimilyasiya edilmiş qaraçıların ermənilər arasında daha çox faiz təşkil etdiyini göstərmişdir. Hər iki tayfa ilə tanışlıq özü də jurnalın gəldiyi nəticənin düzgün olduğuna dəlalət edir.

Qafqaz antropoloqu İ.İ.Pantyuxin böyük erməni qrupları haqqında daha maraqlı nəticəyə gəlmişdir. O, Türkiyədən yarımvəhşi qaçqınların Tiflisə doluşduğu vaxt fürsətdən istifadə edərək çoxlu Türkiyə ermənisinin antropoloji ölçüsünü götürərək müəyyən etmişdir ki, bu çağırılma-mış qonaqların böyük bir hissəsi öz bədən xüsusiyyətlərinə görə əsl kürddürlər. Bu da Türkiyədə erməni qırğınlarının müxtəlif etiqadlı kürd tayfaları arasında çoxdankı ailə münəqişələrinin nəticəsi olduğunu ehtimal etməyə geniş imkan verir.

1897-ci ildə erməni jurnalı “Murc”-da dərc edilmiş “Qaraçılardan əmələ gələn ermənilər” başlıqlı məqalədə göstərilmişdir ki, dünyada milli dili və vətəni olmayan ancaq iki xalq mövcuddur ki, onlar yəhudilər və qaraçılardır.

Nə Asiya istibdadı, nə orta əsrin amansız təqibi, nə də həтта müasir humanist mədəniyyət onları başqa xalqlarla assimilyasiya edə bilməmişdir və beləliklə də bu güclü amillərin həmin xalqlardan birinin maddi tamahkarlığını və o birisinin isə qarşısızalmaz hədsiz-hüduzsuz sərgərdan gəzmək cəhdini boğmağa gücü yox idi. Hər yerdə, Asiyada yaxud Avropada, köhnə və ya yeni dünyada qaraçı qaraçı olaraq, yəhudi isə yəhudi olaraq qalır. Qaraçıları assimilyasiya etmək yalnız erməni xalqına müyəsər olmuşdur. Mövcud olmalarını tarixin 50 il əvvəl təsdiq etdiyi İrəvan, Şamaxı, Yelizavetpol, Tiflis və başqa yerlərin qaraçıları qaraçıdan çıxıb erməni ünsürləri ilə qarışaraq mənşələri haqqında uzaq bir xatirə kimi yalnız soyadlarını saxlayıb, ermənilərlə assimilyasiya olunmuşlar. Bu məsələyə hansı tərəfdən baxsan, kütləvi assimilyasiya işinin ermənilərdən başqa heç bir xalqa müyəsər olmadığı fikrinə gələcəksən.

Ermənilərdə həm də başqa xalqlarla məcburi zorakı cütləşmə də olub. İran qoşunları da, türklər də, gürcülər də, dağlılar da ehtimal ki, dövlət quruluşunu və bu səbəbdən də özünü-müdafə qabiliyyətlərini çoxdan itirən bir xalqın qadınlarının nazı ilə oynamırdılar. Belə əyləncələrdən aydın olur ki, ermənilərin damarlarında hər cür qan var. Qorxaqlığı Ön Asiyada zərb-məsələ çevrilmiş xalqdan vaxtaşırı, qaranlıq fonda parlaq istisna kimi istedadlı və igid sərkərdələrin yetişməsi bununla izah olunur.

Alman səyyahı Alfred Kyorte “Anadolu eskizləri” adlı əsərində yazır ki, əgər Anadoluda sizi bir yerdə aldatmışlarsa, deməli, onda ancaq

ermənilərlə əlaqədə olmusunuz. Elə həmin müəllif əskişəhərli böyük bir podratçının sözünü nümunə gətirərək yazır ki, mən türklə bir iş barəsində şərtləşəndə yazılı müqavilə bağlamadan da kifayətlənirəm, çünki o söz verdi, qurtardı. Yunanla, yaxud başqa bir levantinlə yazılı şərt kəsirəm, çünki onlarla belə lazımdır və sərəfəlidir, ermənilərlə isə həтта yazılı surətdə də heç bir iş görmürəm, ona görə ki, onların yalançılığı və fitnə-fəsadları həтта yazılı şərti də poza bilər.

Ədalətli və qərəzsiz, humanist və əxlaqlı Tasit ikinci kitabında yazır ki, erməni xalqı istər xasiyyətinə, istərsə də coğrafi vəziyyətinə görə qədimdən ikiüzlü və riyakardır.

Görkəmli rus şairi A.S.Puşkin qoca bir dağlının dili ilə deyir: “Sən qorxaqsan, sən köləsən, çünki sən ermənisedən”.

V.L.Veliçko həтта onu da yazır ki, Katalikos IV İoannndan başlayaraq (“Dünyanın başlanğıcından 925-ci ilə qədər Ermənistan tarixi”), daha sonrakı vaxtlara qədərki erməni tarixçiləri, məhz, əfsanəvi dövrə aid olan məlumatların dəqiqliyini iddia edirlər ki, guya ermənilər Nuhdan əmələ gəlmişlər.

Bəs onda ermənilər hazırda yaşadıkları əraziyə nə vaxtdan və kimlər tərəfindən köçürülmüşlər və həmin ərazilər tarixən kimə məxsus ərazilərdir sualına isə dəqiq cavablar çoxdur.

Belə ki, Mehdizadə Mirzə Bala oğlu “Ermənilər və İran” (Ankara, 1994, səhifə 18) əsərində yazır ki, XIX əsrin əvvəllərində Qafqazda Ermənistan deyilən bir şey yox idi. Həтта Rusiyanın əli ilə yaradılan Ermənistan və onun mərkəzi sayılan İrəvan da azərbaycanlıların öz yerləri olmuşdur.

Erməni millətindən olan Malik Aqebyan özünün “Erməni ədəbiyyatı tarixi” kitabında (Yerevan, 1975, səhifə 11) yazır ki, erməni xalqının əslə nədir, necə və nə vaxt, harada və hansı yollarla buraya (yəni Azərbaycan ərazilərinə) gəlib, erməni olmadan əvvəl və sonra hansı tayfalarla əlaqədə olub, onun dilinə, etnik tərkibinə kim, necə təsir göstərib? bizim əlimizdə bunları sübuta yetirən aydın və dəqiq dəlillər yoxdur.

Erməni müəllifi V.İsaxanyan “Norodnosti Kafkaza” (Sank-Peterburq, 1916, səhifə 18) əsərində yazmışdır ki, ermənilərin həqiqi vətəni Kiçik Asiyadır, yəni Rusiya hüduqlarından kənardadır... Qafqaz ərazisinin müxtəlif hissələrinə ermənilər son yüzilliklər ərzində səpələnmişlər.

İ.P.Petriçevski Qarabağla əlaqədar yazdığı əsərində (Bakı, 1930 səhifə 8) göstərmişdir ki, Qarabağ heç bir zaman erməni mədəni mərkəzinə mənsub olmamışdır.

Ermənilərin Qarabağa gəlişi XIX əsrin əvvəllərinə təsadüf edir. Rusiya Qafqazı əldə etmək planlarını həyata keçirməyə başlayarkən, ilk olaraq Qarabağa sahibləndi. Qarabağ xanı İbrahim xanla Rus qoşunlarının komandanı R.D.Sisyanov arasında Kürəkçayda bağladıkları müqavilə Qarabağın işğal fərmanı oldu və tarixi saxtakarlığa cəhd edən ermənilərə bu ən yaxşı hədiyyə idi. Bununla da Qarabağ türk-müsəlman ölkəsi kimi Rusiyaya birləşdirildi. Ancaq Çar Rusiyası bu bölgəni daim əldə saxlamaq üçün müəyyən planlar cızır və buranı əbədi rus torpağı etmək istəyirdi. Bu bölgəni əldə saxlamağın məqbul yolu erməni əhalisinin buraya köçürülməsi vacib məsələ kimi gündəmədə idi. 1828-ci ildə Rusiya-İran arasında bağlanan müqavilə bu işi daha da sürətləndirdi.

İranla Rusiya arasındakı 1826-1828-ci il müharibələri 10 fevral 1828-ci ildə bağlanmış Türkmənçay müqaviləsi ilə başa çatdı və bununla da Azərbaycan İranla Rusiya arasında bölüşdürülərək Şimali Azərbaycan Rusiyaya, Cənubi Azərbaycan isə İrana verildi. Həmin müqavilənin şərtlərinə əsasən 1110 nəfərdən ibarət 265 erməni ailəsi Naxçıvan şəhərinə, 1307 nəfərdən ibarət 271 ailə isə Azərbaycanın müxtəlif ərazilərinə köçürülməsi qərara alındı.

Məhz 1828-ci ildə Rusiya ilə İran arasında

bağlanan “Türkmənçay müqaviləsin”dən sonra ermənilərin köçürülməsi kütləvi xarakter aldı. 1829-cu ildəki Ədirnə müqaviləsindən sonra isə Osmanlı ərazilərindən erməniləri Qarabağ və İrəvan xanlığının ərazilərinə köçürməyə başladılar. Təkcə adı çəkilən bu müqaviləyə əsasən 84 min erməni Qarabağ və digər ərazilərə köçürüldülər. 1988-ci ildə Dağlıq Qarabağın Ağdərə (Mardakert) rayonunun Marağa kəndinə ermənilərin köçürülməsinin 150 illik yubileyi keçirilmiş və orada bir daş abidə də ucaldılmışdır. Abidənin üzərinə isə “Marağa – 150” sözləri həkk olunmuşdu.

Bu fakt özü də sübut edir ki, Qarabağda ermənilərin məskunlaşması tarixi vur-tut 150 ildir. Əslində Qarabağın erməniləşdirilməsi bir rus planı idi. Bunu tarixi sənədlər özü də sübut edir. 1783-cü ilin 19 mayında knyaz A.Patyomkinin ikinci Yekaterinaya yazdığı məktubun özü də bunu təsdiq edir. Həmin məktubda knyaz Çariçanı ehtiyatlandırır və Qarabağın ermənilərin idarəsinə verilməklə Asiyada xristian bir dövlət qurmağın faydalı olmasından bəhs edir. 1828-ci ildən sonra kütləvi erməni köçü Rusiyanın hələ daha əvvəl müəyyən edilmiş hərbi doktrinasının tərkib hissəsi idi və 1828-1830-cu illər arasında cəmi 2 ildə qeyri-rəsmi olaraq, 200 mindən çox erməni köçürülüb yerləşdirildi.

Görkəmli alim N.Şavrov 1911-ci ildə yazırdı ki, Zaqafqaziyaadakı 1,3 milyon erməninin 1 milyondan çoxu gəlmədir. Bütün bu köçürmələrə baxmayaraq ermənilər yenə də çoxluq təşkil etmirdi. Burada əhalinin faiz nisbəti belə idi: 64,4% müsəlman-türk, 34,8% erməni. Qarabağda o zaman yerli xristianlar da yaşayırdılar. Ermənilər bu əhalini, yəni albanları öz içərilərində zaman-zaman əridib yox etdilər. İndi də burada qriqoryanlaşmış və erməniləşmiş albanlar yaşamaqdadırlar, onlar qorxularından milli kimliklərini ortaya qoya bilmirlər. Ermənistanın keçmiş prezidenti Robert Koçaryanın televiziya müsahibəsində alban olduğunu dilə gətirməsi özü də təsadüfi deyil.

Böyük Amerika alimi Castin Makkartin yazılarında Cənubi Qafqazda erməni koloniyalarının yaradılması haqqında belə demişdir: “1828 və 1920-ci illər arasında yerlərdə əhalinin demokratik tərkibini ermənilərin xeyrinə dəyişmək siyasəti nəticəsində 2 milyondan çox müsəlman məcburi olaraq yaşadıkları ərazilərdən sürgün edilmiş və dəqiq məlum olmayan sayda insan isə qətlə yetirilmişdir... Ruslar 2 dəfə 1828 və 1854-cü illərdə Şərqi Anadoluya hücum etmiş, lakin hər iki halda geri çəkilməyə məcbur olmuşlar. Geri çəkilərkən özləri ilə 100000 erməni də Qafqaza gətirmiş və yurdlarından qovulmuş və məhv edilmiş türklərin (azərbaycanlıların) yerlərində yerləşdirilmişlər”.

1877-1878-ci illər müharibəsində ruslar Qars-Ərdəhan vilayətini zəbt etmiş, müsəlmanları qovaraq onların yerində 70000 erməni məskunlaşdırmışdılar. 1895-1896-cı illərin hadisələrində isə təxminən 60000 erməni Qafqazda məskunlaşmışdır. Birinci dünya müharibəsi illərində miqrasiya balanslı şəkildə davam etmiş, Şərqi Anadoludan olan 400000 erməni Qafqazın 400000 müsəlman əhalisinə dəyişdirilmişdir.

Yuxarıda adı çəkilən Amerika alimi Castin Makkartinin göstərdiyi rəqəmlərə görə 1828-1920-ci illər arasında Azərbaycana daha 560000 erməni köçürülmüşdür. Bununla Şərqi Qafqazın ruslar tərəfindən işğal nəticəsində Azərbaycan torpaqlarında – Araz çayının şimalında erməni əhalisi sürətlə artmağa başladı.

Ermənilərin üzdnəraq ideoloqu olan Zoru Balayanın özü etiraf etmişdir ki, Yerevanın əhalisi başqa yerlərdən gəlmələrdir, əslində orada həqiqi yerevanlı yoxdur.

Digər erməni akademiki A.İ.İonisyana da yazır ki, Yerevan şəhərinin əhalisinin yalnız dördüdə biri ermənilərdir, azərbaycanlılar burada mütləq üstünlük təşkil edir.

Salman Babayev, Respublika Veteranlar Təşkilatının əməkdaşı
Davamı növbəti sayımızda...

ВОЛНУЮЩАЯ ВСТРЕЧА С ФРОНТОВИКОМ

В тот солнечный майский день в квартире самого старейшего ветерана войны Александра Александровича Гритченко было шумно. На встречу, организованную по просьбе Патриарха Бакинского и Прикаспийского Александра, через его активистку Марину Ивановну Павлову пришло более тридцати учащихся со своими родными. Когда, наконец, все смолкли, почти девяностолетний ветеран Александр Гритченко окинул своим теплым взглядом большую комнату, в начале чуть слышным голосом, а потом все громче и громче стал говорить:

Вспоминаю первый послевоенный праздник, в день Великой Победы 9 мая 1946-го года. В газете Комсомольская правда была напечатана большая беседа на целую страницу с Маршалом Советского Союза с Георгием Константиновичем Жуковым. Особенно взволновали его слова

сражавшимся на всех фронтах Великой Отечественной войны 1941-1945 гг.

29 июня 1941-го года красноармеец Исмаилов показал исключительное мастерство в ведении сверхметкого огня. Хорошо замаскировавшись, он поразил точными выстрелами один за другим одиннадцать вражеских солдат»

Награжден медалью «за отвагу».

17 октября 1942-го года на высоте селения Качканова вблизи Новороссийска краснофлотец Кафур Мамедов уничтожил в ожесточенном бою 9 фашистских захватчиков, и один вражеский миномет боевым расчетом. 18 октября 1942-го года, увидев, что его командиру, русскому лейтенанту Зиновию Синецкому угрожает опасность, молнией бросился вперед и закрыл своим телом. Сам погиб, но спас жизнь офицера. За этот подвиг 10 марта 1943-го года Кафуру Мамедову было присвоено

легендарного Маршала: «Сколько прекрасных молодых людей мы потеряли! Сколько матерей не дождалась с войны своих детей».

С командного пункта я много раз видел, как молодые солдаты поднимались в атаку. Эта страшная минута: подняться в полный рост, когда смертоносным металлом пронизан воздух. И они поднимались. Многие из них только-только узнали вкус жизни. Девятнадцать – двадцать лет, лучший возраст в обычной человеческой жизни. Все впередик А для них очень часто впереди был только немецкий блиндаж, извергавший пулеметный огонь. Дорогой ценой досталась нам мирная тишина... Мы люди старшего поколения, этого никогда не забудем. Важно, чтобы и молодые не забывали... Как в тот раз и сейчас я вспомнил своих боевых товарищей, которым как и мне тогда шедших в первые бои трудно было, страшно было и душа не раз уходила в пятки.

Несмотря на невероятные тяготы войны, мы тысячам чертей назло взойшли на самый высокий пьедестал Великой Победы над фашизмом. Это была наша тишина, и мы принесли ее на кончиках своих штыков.

Вспоминая годы войны, я как сейчас слышу твердый, уверенный голос знаменитого уважаемого народом и фронтовиками переднего края, голос знаменитого московского диктора Юрия Левитина, передававшего тогда сообщения «От советского информбюро». Приведу несколько из них, относящихся воинам азербайджанцам,

звание – Героя Советского Союза.

«11 февраля на Украине, в результате решительного штурма наши войска овладели городом и железнодорожным узлом Лозовая. Первыми ворвались в город части генерал-майора Кулагина Ивана Яковлевича. Взятые большие трофеи».

«Гвардии лейтенанта М.Багирова и его 11 героев-солдат отразили натиск трех фашистских танков и четырехсот гитлеровцев и удержали высоту»

«Войска 1-го Белорусского Фронта после упорных боев штурмом овладели городом и крепостью Кастрин – важным узлом путей сообщения и мощным опорным пунктом обороны немцев на реке Одер, прикрывающим подступы к Берлину. В боях за овладение городом и крепостью Кастрин отличились войска генерал-майора Сызранова, полк майора Махмудовак».

В годы войны с фашизмом бакинец Мелик Магеррамов с честью выдержал десятки ожесточенных боев. Весной 1943-го года он особенно отличился при форсировании реки Днепр на Украине. Ожесточенные бомбежки и артиллерийские обстрелы задерживали переправу наших бойцов через широкую реку, но рота Мелика Магеррамова совершила более десяти рейсов и переправила десантников на вражеский берег. За блестящее выполнение боевого задания ему было присвоено высокое звание – Героя Советского Союза.

Нарком Оборона поручил командующему первым

Украинским Фронтом вручить высокую награду прямо в боевой обстановке на фронте.

- Родина многим обязана Вам лейтенант Магеррамов – помимо личной доблести Вы сумели воспитать бесстрашных бойцов. Фронт гордится такими офицерами как Вы»

Именно с тех пор это подразделение с гордостью стали именовать рота Героев.

Дагестанца Магомед Гаджиева Великая Отечественная Война застала на северном флоте.

Он командир 1-го дивизиона «К» бригады подводных лодок, капитан 2-го фронта.

19 сентября 1941-го года, находясь на подводной лодке, Гаджиев впервые в истории военно-морского искусства применил для уничтожения быстроходного военного корабля огонь для лодочного орудия. В том походе был потоплен крупный транспорт противника.

Возвращаясь с родной порт, Гаджиев приказал дать один холостой выстрел в знак одержанной победы. Этот салют стал традицией на Северном Флоте.

13 июля 1942-го года, Гаджиев провел свой последний бой с врагом. Подводная лодка К-23, на которой находился Гаджиев, вынуждена была всплыть, ибо не могла больше держаться в подводном положении. Гаджиев смело вступил в бой с тремя кораблями противника и все потопил.

Но возвращаясь после успешного похода, лодка подверглась атаке вражеского самолета и погибла. М.И.Гаджиев недолго командовал дивизионом подводных лодок. За это время подчиненные ему «Катюши» потопили 27 кораблей и транспортов противника. Из них 10 при личном участии Гаджиева. Указом Президиума Верховного Совета СССР от 23 октября 1942-го года храброму сыну Дагестана капитану 2 ранга Магомеду Имадуддиновичу Гаджиеву посмертно присвоено звание Героя Советского Союза. В боях за Прибалтику 20 января 1945-го года, несмотря на артиллерийский и минометный огонь врага, в числе первых ворвались в поселок бойцы отделения противотанковых ружей во главе с младшим сержантом Ш.Гамцелидзе. Огнем противотанковых ружей войны подожгли две самоходные пушки и бронетранспортёр врага. Мотострелковый батальон, в который входило отделение Ш.Гамцелидзе, вступил в Ауловенем и завязал уличные бои.

Фашисты, стремясь удержать поселок, подтянули резервы и начали контратаковать наши подразделения. На поддержку своей пехоты гитлеровцы бросили тяжелые танки и «самоходные» артиллерийские орудия. Огнем из тигров и самоходок им удалось задержать наступление гвардейцев.

Наши бойцы вынуждены были залечь. Чтобы открыть путь пехотинцам,

бронейщик Ш.Гамцелидзе скрытно подполз к вражеским машинам и точными выстрелами поджег два «фердинанда». Теперь путь гвардейцам преграждал тяжелый танк «тигр». Ружье было бессильно против мощной брони тяжелого танка. Тогда младший сержант гвардии Ш.Гамцелидзе решил подорвать вражеский танк гранатами. Брошенная им первая противотанковая граната разорвалась около танка, но не повредила его. «Тигр» угрожающе загремел гусеницами и пополз на позиции, занятые нашими пехотинцами. За ним вслед двинулись и другие вражеские машины. Прижимая к груди связку противотанковых гранат, Гамцелидзе короткими пробежками добрался до головной машины, которая двигалась на позиции роты. Отважный воин бросился с гранатами под гусеницы вражеского танка. Раздался сильный взрыв, тяжелый фашистский танк застыл на месте. Контратака гитлеровцев была сорвана, а ночью 20 января 1945-го года поселок Пуловенен был взят советскими войсками.

Похоронен Герой в братской могиле в поселке Калиновка.

Славный сын грузинского народа гвардии младший сержант Шота Гамцелидзе навечно зачислен в списки личного состава, в которой он воевал.

Земной поклон нашим женщинам и девушкам, проявившим поразительное мужество в войне с фашистскими захватчиками. Образ женщины с винтовкой в руках, у штурвала самолета, медицинская сестры и врача с погонями на плечах, будет жить в нашей памяти как светлый пример патриотизма и мужества в боях за Родину. Я с гордостью вспоминаю, что мне пришлось участвовать в той жестокой и кровавой войне с фашизмом с первого дня и до победного конца. Имя ее Екатерина Илларионовна Михайлова (Демина).

Продолжение в следующем номере...

Репортаж подготовил А.Гритченко

Məmməd Səməd oğlu Bağirov - İtaliyanın Milli Qəhrəmanı, Qızıl Harribaldi Ulduzunun kavaleri

O, yeganə azərbaycanlı müharibə veteranı idi ki, İtaliya dövlətinin ali fəxri mükafatına layiq görülmüşdü.

Öz böyük miqyasına görə seçilən ikinci dünya savaşında Azərbaycan xalqının ləyaqətli, sayseçmə oğulları Vətənə sevgi hissi ilə böyük igidliklər göstərmiş, yüksək fəxri adlara, şərəfli mükafatlara, layiq görülmüş, bununla da xalqın başını uca etmişlər.

Yaxşılıq itməz, igidlik unudulmaz. Uzaq İtaliyada Pistoya şəhərinin yaşlı sakinləri partizan Məmməd haqqında məhəbbətlə danışdılar. Partizan Məmməd kim idi? Məmməd Səməd oğlu Bağirov 20 mart 1922-ci ildə Azərbaycanın dilbər guşəsi olan İsmayilli rayonunun Basqal qəsəbəsində sənətkar ailəsində anadan olmuşdur. Oxumağa Basqal məktəbində yeddinci sinfə qədər davam etmiş, orta təhsilini 1941-ci ildə Bakıda bitirmişdir. O dövrdə beynəlxalq vəziyyət gərgin idi. SSRİ Almaniyaya ilə müharibə ərəfəsində olduğundan hərbi müdafiə işlərinə ciddi diqqət yetirilirdi. O cümlədən hərbi məktəblərə gənclərin axını da genişləndirildi.

Məmməd Bağirov orta təhsilini başa vurduqdan sonra Gürcüstanın Telavi şəhərindəki artilleriya məktəbinə daxil olmuşdur. 1942-ci ildə buranı topçu ixtisası və leytenant hərbi rütbəsi almaqla bitirmiş, mart ayında isə cəbhəyə yola düşmüşdür. Onun döyüş yolu cənub-qərb cəbhəsindən Xarkov şəhərindən başlamışdı. Burada 317-ci diviziyanın 773-cü artilleriya alayı tərkibində döyüşmüşdü.

Məmməd Bağirov italyan antifasist sıralarında Florensiya, Montekatini, Pistoya, Prato şəhərlərinin azad edilməsində yaxından iştirak etdi. Ubaldo Fantaççi partizan dəstəsinin keçirdiyi əksər əməliyyatlarda M.Bağirov şücaət və igidlik nümunələri göstərdi.

1944-cü ilin sentyabr ayında alman faşistlərinin məğlubiyətinin yaxınlaşdığı bir vaxtda Məmməd Bağirov digər sovet antifasistləri ilə birlikdə Cənubi İtaliya, Şimali Afrika, Misir, İraq və İrandan keçməklə SSRİ-yə göndərilmişdir. Bakıya çatdıqdan dərhal sonra Moskva vilayətinin Podolsk şəhərinə aparılmış və bura-

da əks-kəşfiyyat xidməti tərəfindən ciddi yoxlamadan keçmişdir. Yalnız bundan sonra Bakıya bir aylıq məzuniyyətə buraxılmışdır.

Müharibə qurtaranadək o, baş leytenant rütbəsində Moskva hərbi dairəsində qulluq etmişdir. Müharibə bitdikdən sonra isə bir müddət Bakı hava hücumundan müdafiə mərkəzində xidmətini davam etdirmiş, 1946-cı ilin baharında ordudan tərxis olunmuşdur.

Dinc dövrdə M.Bağirov stomatoloq ixtisasına yiyələnmişdir. Dinc həyatın axarına qoşulmuş igid həmyerlimiz heç zaman döyüş yollarını, o ağırlı-acılı günləri unutmurdu. Müharibədən sonrakı ömür yolunda sevinc qarışıq kədər dolu məqamlar da az olmadı. Fərəh gətirən hadisə ailə qurması, uşaqlarının dünyaya gəlməsi idisə də, daxili sarsıntılar gətirən məqamlar bəzən rahat olmağa macal vermirdi. Əsassız yoxlamalar, sovet təhlükəsizlik orqanlarının şübhə ifadə edən münasibəti ona güllədən də betər və zəhərli olan mənəvi yara vururdu. Lakin bütün bu sarsıntılar bir müddətdən sonra haqqın hökmü ilə səngidi.

1976-cı ildə Pistoya şəhərində Florensiya universitetinin professoru Renato Rizalitinin Pistoyada antifasist müqaviməti adlı kitabı nəşr olundu. Kitabda antifasist hərəkatında iştirak etmiş şəxslərin siyahısı da qeyd edilmişdi. Bu kitabda Məmməd Səməd oğlu Bağirov haqqında demək olar ki, başqa antifasistlərdən daha çox məlumat verilmişdi. Kitab dərc ediləndən sonra M.Bağirovun döyüş yoldaşları onu axtararaq, nəhayət, Sovet Veteranları Komitəsi vasitəsilə tapır və İtaliyaya dəvət edirlər.

1978-ci ildə Məmməd Bağirov həyat yoldaşı Şəfiqə xanımla birgə İtaliyaya səfər edir. Səfər çərçivəsində o, döyüş yolu keçdiyi yerlərə baş çəkir. Hər yerdə təntənə ilə, hörmətlə, səmimiyyətlə qarşılanır. Həmin səfər zamanı İtaliyanın prezidenti, müqavimət hərəkatının fəallılarından biri olmuş Aleksandro Pertini tərəfindən qəbul edilmişdir. O, igid həmyerlimizə İtaliyanın partizanı fəxri diplomunu təqdim etmişdir.

1978-ci ildə həmçinin Məmməd Bağirovun İtaliyanın ən yüksək hərbi mükafatı Qızıl Ulduz (Harribaldi

Ulduzu) ilə təltif olunması haqqında qərar qəbul olunmuşdur.

1980-ci ildə həmyerlimizə İtaliya hökuməti tərəfindən fərdi pensiya təyin olunur.

Bundan başqa, 1984-cü ildə igid həmyerlimiz Şöhrət ordeninə (İtaliya) layiq görülür.

Məmməd Bağirov İtaliya şəhərlərinin azad olunmasına həsr edilmiş 14 yubiley medalı, 2 fəxri diplom, II dərəcəli Vətən müharibəsi ordeni (SSRİ) ilə təltif edilmişdir.

Qəhrəman partizan Sovet dövründə bir neçə dəfə İtaliyada səfərdə olmuş, oradakı döyüş yoldaşları ilə müntəzəm məktublaşmışdır. Həmçinin o, Leninqrada İtaliyadan dəvət olunmuş partizan yoldaşları ilə Bakıda görüşmüşdür.

Məmməd Bağirov 1997-ci ilin sentyabr ayının sonlarında Azərbaycan Respublikasının prezidenti, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin İtaliyaya rəsmi səfəri zamanı nümayəndə heyətinin tərkibində İtaliya torpağına son dəfə ayaq basdı. Televiziya ekranlarında səfərin gedişini izləyərkən M.Bağirovun şəxsiyyətinə necə böyük maraq göstərildiyini şahidi olduq. Səfərin gedişində M.Bağirov prezident Heydər Əliyevlə birlikdə rəsmi görüşlərdə İtaliyanın baş naziri Romano Prodi, ölkə Senatının başçısı Nikolo Mançino, Deputatlar Palatasının başçısı Luçiano Violente, Roma papası İohan Pavel, Roma şəhərinin meri Bassoliniyə təqdim olundu.

İtaliyanın baş naziri Romano Prodi ölkəsinin rəhbərliyi adından Məmməd Bağirova ikinci dünya müharibəsi zamanı İtaliya müqavimət hərəkatındakı mübariz fəaliyyətini yüksək qiymətləndirdi, ona dərin hörmət və ehtiramını ifadə etdi.

Məmməd Bağirov gənc nəslin hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsi işində əzmlə çalışırdı. Gənclərə hamıya örnək olan həyat yolundan danışır, onlara öyüd-nəsihət verir, Vətənin layiqli övladı olmağa çağırırdı. Öz təşəbbüsü ilə Bakıda yaşadığı evin yaxınlığında (8-ci kilometr yaşayış

massivində) topladığı materiallar əsasında İtaliya müqavimət hərəkatına həsr olunmuş muzey yaratmağı qarşısına vacib bir məqsəd kimi qoymuşdu. Muzeyin inşasına başlanılsa da, iqtisadi çətinliklər bu ideyanı həyata keçirməyə mane olmuş, tikinti yarımçıq qalmışdır.

Qarabağda döyüşlərin ən qızgın vaxtında partizan dəstələri yaratmaq və bu dəstələrin təlimatlandırmasını öz üzərinə götürmək təşəbbüsü ilə çıxış etmişdi, lakin hərəc-mərclik və xaosun tüğyan etdiyi dövrdə hərbi orqanlar həmin təklifə etinasızlıqla yanaşmışdılar.

İtaliyaya etdiyi son səfərdən qayıdıqdan sonra bir neçə gün sonra igid həmyerlimiz Məmməd Bağirovun hələ böyük amallar uğrunda mübarizə etmək əzmi ilə döyünən ürəyi qəflətən, yuxuda ikən dayandı. İgid eloğlumuz respublika rəhbərliyinin qərarı ilə Fəxri Xiyabanda dəfn olundu. Dəfn olunma mərasimində İtaliyanın ölkəmizdəki səfiri və səfirliyin bütün əməkdaşları da iştirak etmişdi.

Məmməd Bağirovun arzusu torpaqlarımızın erməni işğalından azad olunacağı günə qovuşmaq idi. Bu arzusunun çin olacağı günə onun pak ruhu da əmindir.

Miryavər Hüseynov

Allah rəhmət eləsin

İsmayilli rayon Veteranlar Təşkilatının kollektivi II dünya müharibəsi veteranı **Mirzəyev Hacı Hacıbala oğlunun** vəfatından kədərləndiyini bildirir, ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Respublika Veteranlar Təşkilatının kollektivi iş yoldaşları İsmayıl İsmayılovun yeznəsi **Əzizov Mirələkbərin** vəfatından kədərləndiklərini bildirir, yaxınlarına dərin hüznə baş sağlığı verirlər.

Cəlilabad rayon Veteranlar Təşkilatının sədri Əliheydər Əsədov və "Sözün işığı" jurnalının baş redaktoru Ədalət Salman müharibə və əmək veteranı **Bağirov Kamalın** vəfatından kədərləndiklərini bildirir, yaxınlarına dərin hüznə baş sağlığı verirlər.

Əziz oxucular, "Azərbaycan Veteranı" qəzeti üçün abunə yazıla bilərsiniz!

Qəzetimizə abunə olmaq üçün:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC-nin Səbail filialı

Hesab nömrəsi AZ33İBAZ38090019442437115209

6 aylıq abunə haqqı - 7.5 AZN, 1 illik abunə haqqı - 15 AZN

Qeyd: Əziz və hörmətli oxucular, "Azərbaycan Veteranı" qəzetinə abunə olmaq üçün "Azərmətbuatyayımı" ASC şöbələrinə, poçtlara, Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatına və Təşkilatın rayon şöbələrinə müraciət edə bilərsiniz.

Əlaqə telefonları: (012) 440- 21-08 (012) 497- 63-58 (111)

Baş redaktor
Ülvi İBRAHİMLİ

Məsul katib
Şəhla QARAYEVA

Qəzet Ədliyyə
Nazirliyində
qeydiyyatda alınıb.
Təsisçi: Azərbaycan
Respublikası
Veteranlar
Təşkilatının Rəyasət
Heyəti

"Azərbaycan
Veteranı" qəzeti.
VÖEN:
1701285981
verilmə tarixi -
23.11.2011

Ünvan: Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu,
Kaveroçkin küçəsi, 34
Əlaqə telefonu: 012 440-21-08
e-mail: az.veteran@mail.ru
Dövlət qeydiyyat nömrəsi - 3486
Dövlət qeydiyyat tarixi -
19.10.2011

Qəzet ayda iki dəfə "Azərbaycan Veteranı"
qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılır,
səhifələmir və "Veteran Nəşriyyatı"
mətbəəsində nəşr olunur.

Qiyməti 60 qəpik

Tiraj: 1290